

Чудо

Р.Џ. Паласио

**АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...
ИЗДАВАЧКА КУЌА САКАМ КНИГИ**

www.sakamknigi.mk

На светот има толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат книги со уникатни приказни достоини за нивното време...

Наслов на оригиналот

Wonder

© 2012, R.J. Palacio

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2017

Преведувач Ивана Спасев

Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Спасев

Компјутерска обработка Деана Николовска

Дизајн на корица Диме Спасев

Печатење Печатница Графостил - Скопје, 2017

Тираж 1000 примероци

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатувач, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин во електронските или печатените медиуми, без согласност од издавачот.

ЧУДО

Р.Ц. Паласио

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

За Расел, Калеп и Џозеф

Доктори дојдоа од далечни градови,
само да ме видат,
застанаа над мојот кревет,
неверувајќи во тоа што го гледаат.

Велат дека мора да сум едно од чудата
на Божјата креација
и ако се прашуваат тие,
нема објаснување за оваа ситуација.

Натали Мерчант, „*Детето чудо*“

ПРВ ДЕЛ

АВГУСТ

Среќата ми се насмевна, а судбината ми се изнасмеа
кога дојдоа во мојата бебешка лулка...

Натали Мерчант, „Детето чудо“

НОРМАЛЕН

Знам дека јас не сум нормално и обично десетгодишно дете. Мислам, се разбира, правам нормални работи. Јадам сладолед. Возам велосипед. Си играм со топка. Имам иксбокс. Таквите работи ме прават нормален. Претпоставувам. И се чувствувам нормално. Однатре. Во себе. Но исто така знам дека нормалните, обични деца не прават другите нормални, обични деца да бегаат од нив со врескање. Знам дека луѓето не се свертат во нормалните деца каде и да отидат.

Кога би нашол магична ламба и кога би можел да си замислам една желба, би посакал да имав нормално лице, лице кое никој никогаш нема да го забележи. Би посакал да можам да се движам по улиците без да ги трпам зјапањата на луѓето проследени со оној непријатен израз на нивните лица пред да го свртат погледот на друга страна. Еве што мислам јас: единствената причина поради која не сум обичен е тоа што никој не ме гледа како таков.

Но, на некој начин, јас веќе сум навикнат на тоа како изгледам. Знам како да се преправам дека не ги забележувам гримасите што ги прават луѓето кога ќе ме здогледаат. Сите ние станавме прилично добри во таквите работи: јас, мајка ми, татко ми и Виа. Всушност, го повлекувам тоа: Виа не е толку добра во тоа. Таа навистина знае да се разлути кога луѓето ќе направат нешто дрско.

Како, на пример, еднаш на игралиштето, едни постари деца почнаа да испуштаат некакви звуци.

Чудо

Јас воопшто не знам за какви звуци се работеше, бидејќи не ги слушнав, но Виа ги слушнала и почна да им се дере. Ги направи партали. Виа е таква. Јас не сум.

Виа не ме гледа како обичен. Таа вели дека ме гледа, но да бев обичен, немаше да биде толку заштитнички настроена кон мене. Ни мајка ми, ни татко ми не ме сметаат за обичен. Тие ме гледаат како исклучително необичен. Ме сметаат за посебен. Јас мислам дека единствената личност на светот која сфаќа колку сум всушност обичен и нормален, сум самиот јас.

Патем, моето име е Август. Нема да ви опишам како изгледам. Како и да ме замислувате, најверојатно е полошо од тоа.

ЗОШТО ДОСЕГА НЕ ОДЕВ НА УЧИЛИШТЕ

Следната недела тргнувам во петто одделение. Со оглед на тоа што никогаш досега немам одено во вистинско училиште, може да се каже дека сум тотално и целосно изваден од памет. Луѓето мислат дека не одам на училиште поради мојот изглед, но тоа не е вистинската причина. Причината се многуте операции кои ги имам преживеано. Дваесет и седум откако сум роден. Најголемите се случувале кога сум имал четири години, па тие не ги помнам. Но после тоа, имав по две или три операции годишно (некои мали, некои големи), па бидејќи сум прилично ситен за мои години и затоа што имам некои други медицински мистерии кои докторите сè уште ги немаат откриено, се разболував прилично често. Затоа моите родители одлучија дека е најдобро да не одам на училиште. Но сега сум каде-каде посилен. Последната операција беше пред осум месеци, а најверојатно нема да има друга барем во следните неколку години.

Мајка ми ме школува дома. Таа порано работеше како илустратор на книги за деца. Црта навистина прекрасни самовили и сирени. Е сега, не се снаоѓа баш најдобро со цртежи за момчиња. Еднаш се обиде да ми го нацрта Дарт Вејдер, но на крајот излезе како некој чуден робот-печурка. Долго време ја немам видено да нацрта нешто. Мислам дека премногу е зафатена со грижењето за мене и за Виа.

Не можам да речам дека отсекогаш сум сакал да одам на училиште, бидејќи тоа не би била апсолутна вистина.

Чудо

Она што го сакав беше да одам на училиште, но само ако изгледам како секое нормално дете кое оди на училиште. Да имам многу пријатели и да се дружиме по часовите и такви работи.

Сега имам неколку навистина добри пријатели. Кристофер ми е најдобар другар, потоа Захариј и Алекс. Се знаеме уште од бебиња. И со оглед на тоа што тие отсекогаш знаеле кој сум и што сум, навикнати се на мене. Кога бевме мали, постојано си игравме, но тогаш Кристофер се пресели во Бриџпорт во Конектикат. Тоа е на повеќе од еден час од местото каде што живеам јас - во Норт Ривер - на самиот врв на Менхетен. А Захариј и Алекс почнаа да одат на училиште. Смешно е: иако Кристофер е тој кој се пресели далеку одовде, јас сè уште почесто го гледам него отколку Захариј и Алекс. Тие сега имаат некои нови пријатели. Како и да е, кога налетуваме еден на друг на улица, тие сè уште се фини со мене. Секогаш ми велат здраво.

Имам и други пријатели, но не толку добри како Кристофер, Алекс и Зак. На пример, кога бевме мали, Зак и Алекс секогаш ме канеа на нивните роденденски забави, но Џоел, Ејмон и Гејб, не. Ема ме покани еднаш, но неа ја немам видено одамна. И, се разбира, секогаш одам на роденден кај Кристофер. Можеби им давам преголемо значење на роденденските забави.

КАКО СУМ СЕ РОДИЛ

Многу сакам да слушам како мајка ми ја раскажува оваа приказна, бидејќи тоа секогаш ме тера да се смеам. Приказната не е смешна како што е смешно кажување виц, но секогаш кога ја раскажува мајка ми, јас и Виа се газиме од смеење.

Па, кога сум бил во стомакот на мајка ми, никој немал претстава дека ќе изгледам вака како што изгледам. Мајка ми ја родила Виа четири години порано и тоа било вистинска „мачкина кашлица“ (израз на мајка ми), така што немала никаква причина за грижи и некакви посебни испитувања. Околу два месеци пред да се родам, докторите забележале дека нешто не било во ред со моето лице, но не мислеле дека ќе биде нешто лошо. Им кажале на мајка ми и на татко ми дека имам расцеп на непцето и некои други работи кои тие ги нарекувале „мали аномалии“.

Ноќта кога сум се родил, во породилната сала имало две сестри. Едната од нив била многу фина и мила. Другата, вели мајка ми, воопшто не изгледала fino и мило. Таа имала многу големи раце и (еве го смешниот дел) упорно прдела. Пример, ќе отидела да ѝ донесе на мајка ми мраз и - од нигде никаде - ќе прднела. Ќе дошла да ѝ го измери крвниот притисок и оп, ќе прднела. Мајка ми вели дека било невозможно затоа што сестрата ниту еднаш не се извинила!

Во меѓувреме, редовниот доктор на мајка ми таа ноќ не бил на смена, па таа заглавила со некое смотано младо докторче, кое таа и татко ми го нарекле Доги по некоја ТВ емисија или нешто слично (не му се обраќале

така нему, само така го викале кога тој не бил наоколу). Но мајка ми вели дека иако сите во просторијата биле малку смотани и намуртени, татко ми постојано ја засмевал, цела ноќ.

Кога сум излегол од стомакот на мајка ми, таа вели дека целата соба замолкнала. Мајка ми воопшто немала прилика да ме види бидејќи фината сестра веднаш ме изнела од просторијата. Татко ми толку многу брзал да ја стигне што му испаднала камерата и се распарчила на милион делчиња. Тогаш мајка ми многу се налутила и станала од креветот за да види каде одат сите, но сестрата што прдела ја фатила за раце и ја вратила назад на креветот. Тие практично се тепале, затоа што мајка ми станала хистерична, а сестрата што прдела ѝ се дерела за да ја смири. Потоа двете почнале да врескаат по докторот, но погодете што? Тој се онесвестил! Токму таму на подот! Па кога сестрата што прдела го видела онесвестениот доктор, почнала да го боде со стапалата за да го освести, и цело време му се дерела: „Каков доктор си ти? Каков доктор си ти? Станувај! Станувај!“ И тогаш ја испуштила најголемата, најдолгата и најсмрдливата прдешка во историјата на сите прдешки. Мајка ми мисли дека прдежот на сестрата било тоа што конечно го разбудило докторот. Како и да е, кога мајка ми ја раскажува оваа приказна, ги глуми сите делови - вклучувајќи ги и звуците на прдење - и тоа е многу, многу, многу смешно!

Мајка ми вели дека на крајот се покажало дека сестрата што прдела била многу фина жена. Седела со мајка ми цело време. Не ја оставила сама дури ни кога дошол татко ми и кога докторите им кажале колку сум бил болен. Мајка ми го помни точно секој збор кој ѝ го шепнала сестрата на уво кога докторот ѝ рекол дека најверојатно нема да ја преживеам ноќта. „Секое Божјо чедо го победува светот, а ние ја постигаме таа победа преку нашата вера.“

И следниот ден, откако сум ја преживеал ноќта, истата таа сестра ја држела раката на мајка ми кога за првпат ме донеле кај неа.

Р.Џ. Паласио

Мајка ми вели дека дотогаш веќе ѝ кажале сè во врска со мене. Таа се подготвувала за нашата средба. Но вели дека кога за првпат погледнала надолу во моето ситно смачкано лице, сè што можела да види било колку ми биле убави очите.

Патем, мајка ми е прекрасна. Татко ми е згоден. Виа е убава. Во случај да се прашувавте.

КУКАТА НА КРИСТОФЕР

Многу бев разочаран кога се отсели Кристофер пред три години. Тогаш и двајцата имавме околу седум години. Со часови си игравме со нашите акциони фигури од *Војна на ѕвездите* и се мечувавме со нашите лајтсајбери. Ми недостига тоа.

Минатата пролет отидовме во куќата на Кристофер во Брицпорт. Јас и Кристофер баравме нешто за грицкање во кујната кога ја слушнав мама како ѝ кажува на Лиса, мајката на Кристофер, дека на есен ќе тргнам на училиште. Никогаш, ама баш никогаш претходно ја немав слушнато да спомне нешто за некакво училиште.

„За што зборуваш?“ реков.

Мајка ми изгледаше изненадено како да немала намера да го слушнам тоа.

„Треба да му кажеш за што размислуваше, Изабел“, рече татко ми. Тој беше на другата страна од дневната соба, зборуваше со татко му на Кристофер.

„Ќе зборуваме за ова подоцна“, рече мајка ми.

„Не, сакам да знам за што зборувавте“, одговорив.

„Зарем не мислиш дека си подготвен да тргнеш на училиште, Оги?“ рече мајка ми.

„Не“, реков.

„И јас така мислам“, рече тато.

„Тогаш, тоа е тоа, завршена работа“, реков, слегнувајќи со рамениците и ѝ седнав во скутот како некое бебе.

„Јас само сметам дека треба да научиш повеќе отколку што можам да те научам јас“, рече мајка ми. „Мислам, не зезај, Оги, знаеш колку сум за никаде со дропките!“

„Кое училиште?“ реков. Веќе почнуваше да ми се плаче.

„Во Бичер. Веднаш до нас“.

„Леле, тоа е одлично училиште, Оги“, рече Лиса, тапкајќи ме по коленото.

„Зошто не во училиштето на Виа?“ реков.

„Премногу е големо“, одговори мајка ми. „Мислам дека тоа училиште нема да ти одговара“.

„Не сакам“, реков. Признавам: го преправив гласот да ми звучи бебешки.

„Не мораш сосила да правиш ништо ако не сакаш“, рече тато, приближувајќи се накај нас. Ме крена од скутот на мама и ме седна во неговиот скут на другата страна од софата. „Нема да те натераме да правиш ништо што не сакаш“.

„Но тоа би било добро за него, Нејт“, рече мајка ми.

„Не ако тој не сака“, одговори татко ми гледајќи во мене. „Не ако не е подготвен“.

Видов дека мама погледна во Лиса која посегна и ја стисна за раката.

„Дечки, сигурна сум дека ќе смислите нешто“, ѝ рече таа на мама. „Отсекогаш било така“.

„Ајде подоцна ќе разговараме“, рече мајка ми. Можев да претпоставам дека таа и тато подоцна ќе се караат за ова. Сакав тато да победи во караницата. Иако еден дел од мене знаеше дека мама беше во право. А и вистина е дека беше ужасна со дропки.

ВОЗЕЊЕ

Долго време патувавме накај дома. Јас, како и секогаш, заспав на задното седиште со главата во скутот на Виа како таа да ми е перница, со пешкир замотан околу појасот, за да не ја направам целата со лиги. И Виа заспа, исто така, а мајка ми и татко ми тивко зборуваа некои работи за возрасни што не ми беа интересни.

Не знам колку долго имав спиено, но кога се разбудив, од прозорецот на колата се гледаше полна месечина. Нокта беше пурпурна, а ние возевме на автопат полн со автомобили. И тогаш ги слушнав мајка ми и татко ми како зборуваат за мене.

„Не можеме да продолжиме да го штитиме“, му шепна мајка ми на татко ми кој возеше. „Не можеме да продолжиме да се преправаме дека тој ќе се разбуди утре и сево ова нема да биде неговата реалност затоа што е, Нејт, и ние мора да му помогнеме да научи да се носи со тоа. Не можеме само да избегнуваме ситуации кои...“

„Па да го испратиме во средно училиште како јагне на колење...“ одговори луто татко ми, но не успеа да ја доврши реченицата затоа што на ретровизорот виде дека гледам нагоре.

„Што значи тоа јагне на колење?“ прашав сонливо.

„Продолжи да спиеш, Оги“, тивко рече татко ми.

„Сите ќе зјапаат во мене на училиште“, реков одеднаш расплакано.

„Душо“, рече мајка ми. Се сврте кон мене на совозачкото седиште и ја зеде мојата рака во својата. „Знаеш дека ако не сакаш да го направиш ова, не мораш со сила.

Но разговаравме со директорот таму и му кажавме за тебе и тој навистина сака да те запознае“.

„Што му кажа за мене?“

„Колку си забавен и колку си љубезен и паметен. Кога му кажав дека на шестгодишна возраст го прочита *Јавачот на змеј*, тој беше вцашен. Рече *Леле, морам да го запознаам тоа дете*“.

„Му кажа ли и нешто друго?“ реков.

Мама ми се насмевна. Нејзината насмевка како да ме прегрна.

„Му кажав за сите твои операции и за тоа колку си храбар“, рече таа.

„Значи тој знае како изгледам?“ прашав.

„Па, му однесовме фотографии од минатото лето во Монтаук“, рече татко ми. „Му покажавме слики од целото семејство. И таа кул сликата кај што ја држиш онаа чудната риба на бродот!“

„И ти си отишол?“ Морам да признаам дека се почувствував малку разочарано што и тој бил дел од ова.

„И двајцата разговаравме со него, да“, рече татко ми. „Тој е навистина фин човек“.

„Тебе би ти се допаднал“, додаде мајка ми.

Одеднаш добив чувство дека и двајцата се на иста страна.

„Чекајте, кога го запознавте?“ реков.

„Нè одведе на една обиколка низ училиштето лани“, рече мајка ми.

„Лани?“ реков. „Значи вие цела година сте размислувале за ова и не сте ми кажале ништо?“

„Не знаевме дали воопшто ќе те примат, Оги“, одговори мајка ми. „Не се влегува лесно во тоа училиште. Има цел еден приемен процес. Не гледав поента во тоа предвреме да ти кажам и непотребно да те вознемирам“.

„Но во право си, Оги, требаше да ти кажеме минатиот месец кога дознавме дека си примен“, рече татко ми.

Чудо

„Гледано ретроспективно“, воздивна мајка ми, „да, претпоставувам дека требаше“.

„Дали онаа жената што еднаш дојде кај нас дома беше некако поврзана со ова?“ реков. „Онаа што ми го даде тој тестот?“

„Да“, рече мајка ми виновно, „беше, да“.

„Ти ми рече дека тоа е тест за коефициент на интелигенција“, реков.

„Знам, но добро, тоа беше бела лага“, одговори таа. „Тоа беше тест што мораше да го направиш за да те примат во училиштето. Патем, одлично помина на тестот“.

„Значи си ме излажала“, реков.

„Тоа беше бела лага, но да. Жал ми е“, рече таа, обидувајќи се да се насмевне, но кога јас не ѝ возвратив на насмевката, таа повторно се сврте нанапред на седиштето.

„Што значи тоа јагне на колење?“ реков.

Мама воздивна и му упати „поглед“ на тато.

„Не требаше да го кажам тоа“, рече татко ми, гледајќи во мене преку ретровизорот. „Тоа не е вистина. Еве што е работата: јас и мама те сакаме толку многу што сакаме да те заштитиме на секој можен начин. Само што понекогаш нејзиниот начин се разликува од мојот начин“.

„Не сакам да одам на училиште“, одговорив, прекрстувајќи ги рацете.

„Тоа ќе биде добро за тебе, Оги“, рече мајка ми.

„Можеби ќе одам следната година“, одговорив, погледнувајќи низ прозорецот.

„Но подобро би било оваа година, Оги“, рече мајка ми. „Знаеш зошто? Затоа што ќе тргнеш во петто одделение, а тоа всушност е прва година со менување училници - за сите. Ти нема да бидеш единственото ново дете во класот“.

„Но ќе бидам единственото дете што изгледа како мене“, реков.

„Нема да речам дека ова нема да биде голем предизвик за тебе, затоа што многу добро знаеш дека ќе биде“, рече таа. „Но тоа исто така ќе биде и добро за тебе, Оги. Ќе стекнеш многу пријатели. И ќе научиш работи кои никогаш не си ги научил со мене“. Таа повторно се сврте на седиштето и погледна кон мене. „Кога ја правевме обиколката низ училиштето, знаеш што видовме дека имаат во научната лабораторија? Мало бебе пиле кое штотуку се опилуваше. Да знаеш само колку беше слатко! Оги, ме потсети на тебе кога ти беше мало бебе... со тие твои големи кафени очи...“

Обично многу сакам кога зборуваат за периодот кога сум бил бебе. Понекогаш сакам да се стуткам во мала ситна топка и да им дозволам да ме прегрнуваат и бакнуваат насекаде. Ми недостасува тоа да сум бебе, да не знам некои работи. Но сега не бев расположен за тоа.

„Не сакам да одам“, реков.

„Што велиш за ова? Може ли барем да го запознаеш господин Газман пред да одлучиш?“ рече мајка ми.

„Господин Газман?“ реков.

„Тоа е директорот“, одговори мајка ми.

„Господин Газман?“ повторив.

„Кажи, а?“ одговори татко ми, насмевнувајќи се и гледајќи ме во ретровизорот. „Ти се верува ли како се вика, Оги? Мислам, кој би се согласил да има такво име како господин Газман?“

Се насмеав иако не сакав да видат дека се смеам. Тато беше единствената личност на светот што можеше да ме насмеа без разлика колку многу се трудев да не се насмеам. Тато секогаш правеше сите да се смеат.

„Оги, знаеш што, треба да одиш во тоа училиште само за да можеш да го чуеш неговото име преку звучникот!“ рече тато возбудено. „Можеш ли да замислиш колку ќе биде смешно тоа? Здраво, здраво? Го повикувам господин Газман!“ Тој зборуваше со пискав глас како некоја стара жена, „Здраво, господине Газман! Гледам дека дојдовте одзади денес! Пак ли не ви работеше педалот за гас? Или пак ве удрија во задницата на паркингот?“

Почнав да се смеам, не затоа што мислев дека е толку многу смешен, туку затоа што повеќе не бев расположен да бидам лут.

„Но има и полошо!“ Татко ми продолжи со нормален глас. „Јас и мајка ти имавме една професорка на факултет што се викаше госпоѓа Задниковска“.

Сега и мама се смееше.

„Вистина ли е тоа?“ реков.

„Роберта Задниковска“, одговори мајка ми, кревајќи ја раката како да се заколнува на суд. „Роби Задниковска“.

„Имаше огромни *образи*“, рече татко ми.

„Нејт!“ рече мајка ми.

„Што? Само кажувам дека имаше големи *образи*“.

Мајка ми се насмеа и во исто време затресе со главата.

„Еј, ми текна!“ рече татко ми возбудено. „Ајде да ги споиме на слеп состанок. Можеш ли да замислиш? Госпоѓа Задниковска и господин Газман. Госпоѓо Задниковска, ова е господин Газман. Би можеле да се венчаат и да добијат куп мали Газиња“.

„Кутар господин Газман“, одговори мајка ми, тресејќи со главата. „Оги уште не го ни запознал човекот, Нејт“.

„Кој е господин Газман?“ рече Виа поспано. Таа штотуку се разбуди.

„Тој е директорот на моето ново училиште“, одговори.

1 Cheeks има двојно значење во англискиот, *образи* на лицето и двете половини од задникот

КАЈ ГОСПОДИН ГАЗМАН

Ќе имав повеќе трема за средбата со господин Газман да знаев дека исто така ќе сретнам и некои деца од новото училиште. Но јас не го знаев тоа, па бев некако раскикотен. Не можев да престанам да мислам на сите шеги што ги кажа тато во врска со името на господин Газман. Па кога јас и мајка ми пристигнавме во Бичер неколку недели пред да започне училишната година и го видов господин Газман како стои таму и нè чека на влезот, јас веднаш почнав да се кикотам. Впрочем, тој воопшто не изгледаше онака како што си го замислував. Изгледа си замислував дека ќе има огромен задник, но немаше. Всушност, тој беше прилично нормален човек. Висок и слаб. Стар, но не многу стар. Изгледаше љубезно. Прво се ракуваше со мајка ми.

„Здраво, господине Газман, мило ми е што повторно Ве гледам“, рече мајка ми. „Ова е мојот син, Август“.

Господинот Газман погледна директно во мене, се насмевна и кимна. Ја испружи раката кон мене да се ракуваме.

„Здраво, Август“, рече тој сосема нормално. „Многу ми е драго што конечно те запознавам“.

„Здраво“, промрморе и ја спуштив раката во неговата гледајќи надолу во неговите стапала. Носеше црвени Адидас патики.

„Па“, рече тој клекнувајќи долу пред мене и не можев да гледам веќе во неговите патики, туку морав да гледам во неговото лице, „мајка ти и татко ти ми кажаа многу работи за тебе“.

„Какви работи?“ прашав.

„Молам?“

„Душо, мораш да зборуваш погласно“, рече мајка ми.

„Какви работи?“ прашав, обидувајќи се да не мрморам. Признавам дека имам лоша навика да си мрморам под нос.

„Па, дека сакаш да читаш“, рече господин Газман, „и дека си голем уметник“. Неговите очи беа сини со бели трепки. „И те интересира науката, нели?“

„А-ха“, реков кимајќи.

„Имаме неколку одлични научни изборни предмети овде во Бичер“, рече тој. „Можеби ќе земеш еден од нив?“

„А-ха“, реков иако немав поим што се тоа изборни предмети.

„Па, подготвен ли си за една обиколка околу училиштето?“

„Мислите сега да го правиме тоа?“ реков.

„Ти да не мислеше дека ќе одиме на кино?“ рече тој низ насмевка додека стануваше.

„Ти не ми кажа дека ќе правиме обиколка“, ѝ реков на мајка ми со обвинувачки тон.

„Оги“, почна да зборува таа.

„Ќе биде добро, Август“, рече господинот Газман, кревајќи ја раката нагоре како да се заколнува. „Ветувам“.

Мислам дека тој сакаше да го фатам за рака, но наместо тоа, јас ја зедев раката на мајка ми. Тој се насмеа и почна да оди кон влезот.

Мама благо ми ја стисна раката, иако не знам дали тоа значеше „Те сакам“ или „Извини“. Веројатно и двете по малку.

Единственото училиште во кое некогаш сум влегол е училиштето на Виа, кога одевме со мама и тато да ја гледаме Виа како пее на патронати и такви работи. Ова училиште беше многу поинакво. Помало. Мирисаше на болница.

ЉУБЕЗНАТА ГОСПОЃА ГАРСИЈА

Го следевме господин Газман надолу по неколку ходници. Немаше многу луѓе наоколу, а оние малкумина кои беа таму како воопшто да не ме ни забележаа, иако тоа веројатно беше затоа што не ме видоа убаво. Јас малку се скрив зад мама додека се движевме. Знам дека тоа звучи малку детинесто од моја страна, но во тој момент не се чувствував многу храбро.

Завршивме во една мала просторија на која пишуваше КАНЦЕЛАРИЈА НА ДИРЕКТОРОТ. Внатре, една навидум љубезна жена седеше зад едно биро.

„Ова е госпоѓата Гарсија“, рече господин Газман. Жената ѝ се насмевна на мама, па ги извади очилата и стана од својот стол.

Мајка ми се ракуваше со неа и рече, „Мило ми е, јас сум Изабел Пулман“.

„А ова е Август“, рече господин Газман. Мајка ми како да се тргна малку настрана за јас да се придвижам нанапред. Тогаш се случи истата онаа работа што сум видел дека се случува милион пати претходно. Кога погледнав кон неа, очите на госпоѓата Гарсија за момент како да паднаа надолу. Беше толку брзо што никој друг не би забележал, со оглед на тоа што остатокот од нејзиното лице остана непроменето. И одеднаш на нејзиното лице се појави една претерано блескава насмевка.

„Колку ми е мило што те запознавам, Август“, рече таа подавајќи ја раката кон мене за да се ракуваме.

„Здраво“, реков тивко, подавајќи ѝ ја раката, но не сакав да погледнам во нејзиното лице, па продолжив да гледам во нејзините очила кои висеа на синџирче околу нејзиниот врат.

„Леле, колку цврст фат“, рече госпоѓата Гарсија. Нејзината рака беше топла.

„Детето има убиствено силна рака“, се согласи господин Газман и сите се насмеаја над мојата глава.

„Можеш да ме викаш госпоѓа Ци“, рече госпоѓата Гарсија. Мислам дека ми се обраќаше мене, но јас сега гледав во сите работи на нејзиното биро. „Така ме викаат сите. Госпоѓо Ци, си ја заборавив лозинката на шкафчето. Госпоѓо Ци, извинете што доцнам. Госпоѓо Ци, сакам да го сменам изборниот предмет“.

„Госпоѓата Ци е всушност онаа која го води местово“, рече господин Газман и тоа повторно ги натера возрасните да се насмеат.

„Јас сум тука секое утро од 07.30 часот“, госпоѓата Гарсија продолжи, сè уште гледајќи во мене додека јас зјапав во нејзините кафени сандали со мали виолетови цветови на токите. „Па ако некогаш ти треба нешто, Август, мене ќе ме прашаш. И можеш да ме прашаш сè што сакаш“.

„Добро“, промрморев.

„Ох, види го тоа слатко бебе“, рече мајка ми покажувајќи кон една од фотографиите на огласната табла на госпоѓа Гарсија. „Ваше ли е?“

„Ох, не, не“, рече госпоѓата Гарсија, насмевнувајќи се од уво до уво на еден сосема поинаков начин од пред малку кога ми ја упати онаа претерано широка насмевка. „Ми го разубавивте денов. Тоа е внук ми“.

„Какво кукле!“ рече мајка ми, затресувајќи со главата. „Колкаво е?“

„На сликата мислам дека има пет месеци. Но сега е пораснат. Речиси осум години!“

„Леле“, рече мајка ми, кимајќи и смешкајќи се. „Е па, дефинитивно е преубав“.

Р.Џ. Паласио

„Ви благодарам!“ рече госпоѓата Гарсија, кимајќи како да сакаше да каже уште нешто за нејзиниот внук. Но тогаш однадеж нејзината насмевка стана помала. „Сите ние многу ќе се грижиме за Август“, ѝ рече таа на мајка ми и видов дека благо ѝ ја стисна раката. Погледнав во лицето на мајка ми и тогаш сфатив дека таа имаше исто толку трема колку и јас. Претпоставувам дека ми се допаѓаше госпоѓата Гарсија - кога не се смееше така претерано широко.

ЏЕК ВИЛ, ЈУЛИЈАН И ШАРЛОТ

Го следевме господинот Газман во една мала просторија, спроти бирото на госпоѓата Гарсија. Тој зборуваше додека ја затвораше вратата од својата канцеларија и додека седнуваше зад своето големо биро, иако јас не обрнував многу внимание на тоа што го зборуваше. Јас гледав наоколу во сите работи што стоеја на неговото биро. Кул работи, на пример глобус што лебди во воздухот и Рубикова коцка направена од мали стакленца. Многу ми се допаѓаше неговата канцеларија. Ми се допаѓаше тоа што по сидовите беа закачени куп интересни мали цртежи и слики од учениците, врамени како да се нешто многу важно.

Мама седна на столот пред бирото на господинот Газман и иако таму имаше уште еден стол веднаш до нејзиниот, јас одлучив да стојам покрај неа.

„Зошто Вие имате своја сопствена просторија, а госпоѓицата Гарсија нема?“ прашав.

„Мислиш, зошто јас имам канцеларија?“ праша господинот Газман.

„Па рековте дека таа го води местово“, реков.

„Ох! Па, јас само се шегував. Госпоѓата Гарсија ми е асистентка“.

„Господинот Газман е директорот на ова училиште“, објасни мајка ми.

„Дали Вас Ве викаат господин Џи?“ прашав, а тоа го натера да се насмевне.

„Знаеш ли кој е господин Ти?“ одговори тој. „Ја жалам будалата?“ рече со смешен длабок глас како да имитираше некого.

Немав поим за што зборуваше тој.

„Како и да е, не“, рече господин Газман, тресејќи со главата. „Никој не ме вика господин Ци. Иако имам чувство дека ми лепеле многу други прекари за кои не знам. Да бидеме реални, не е толку лесно да се живее со име како моето, ако сфаќаш што сакам да кажам?“

Морам да признаам дека на ова се изнасмеав затоа што точно знаев што сакаше да каже.

„Мајка ми и татко ми имале професорка која се викала Госпоѓа Задниковска“, реков.

„Оги!“ рече мајка ми, но господинот Газман се насмеа.

„Е тоа е лошо“, рече господин Газман тресејќи со главата. „Претпоставувам тогаш дека јас не треба многу да се жалам. Е па, слушај, Август, еве што мислам да правиме денес...“

„Тиква ли е тоа?“ реков, покажувајќи кон врамената слика зад бирото на господин Газман.

„Оги, душо, не го прекинувај директорот“, рече мајка ми.

„Ти се допаѓа?“ рече господин Газман вртејќи се назад и погледнувајќи во сликата. „И мене ми се допаѓа. И јас мислев дека е тиква, сè додека ученикот што ми го даде не ми објасни дека всушност не било тиква. Тоа е... подготвен ли си за ова... портрет од мене! Е сега, Август, дозволи ми да те прашам: толку ли многу личам на тиква?“

„Не!“ одговорив иако мислев да. Нешто во начинот на тоа како му се дуета образите кога се смееше правеше малку да личи на Цек-о'-Лантерн². Само што го помислив тоа, ми текна колку е сè смешно: тиква, господин Газман. И почнав малку да се смеам. Затресов со главата и си ја покрив устата со раката.

2 Изрезбана тиква, која најчесто се прави за Ноќта на вештерките

Господинот Газман се насмеа како да можеше да ми ги прочита мислите.

Сакав нешто да кажам, но тогаш од нигде никаде слушнав некои гласови надвор од канцеларијата: детски гласови. Не претерувам кога го кажувам ова, срцето буквално почна да ми лупа толку силно како штотуку да сум го истрчал најдолгиот маратон во светот. Смеата што ме скокоткаше однатре сега се истури од мене.

Работата е што, кога бев мал, никогаш не ми пречеше тоа да запознавам нови деца затоа што сите деца што ги запознавав беа исто толку мали колку и јас. Добрата работа кај малите деца е тоа што тие не кажуваат работи со намера да ти ги повредат чувствата иако понекогаш кажуваат работи што ти ги повредуваат чувствата. Но тие не разбираат вистински што кажуваат. Но поголемите деца, од друга страна: тие точно знаат што кажуваат. А мене тоа дефинитивно не ми е забавно. Една од причините поради кои ја оставив косата да ми порасне долга беше тоа што ми се допаѓаше кога шишките ми ги покриваа очите: тоа ми помагаше да не ги гледам работите што не сакам да ги видам.

Госпоѓата Гарсија тропна на вратата и ја пикна главата внатре.

„Тука се, господине Газман“, рече таа.

„Кој е тука?“ реков јас.

„Ти благодарам“, ѝ рече господин Газман на госпоѓа Гарсија. „Август, сметав дека ќе биде добра идеја да се запознаеш со некои од учениците кои ќе бидат во твоето одделение оваа година. Тие можат малку да те прошетаат околу училиштето, да ти ја покажат околината“.

„Не сакам никого да запознавам“, ѝ реков на мајка ми.

Господинот Газман одеднаш се најде точно пред мене и ги стави рацете на моите раменици. Се навали кон мене и многу полека ми шепна на уво: „Сè ќе биде во ред, Август. Ова се добри деца, ти ветувам“.

„Ќе бидеш добро, Оги“, ми шепна мама користејќи ја сета своја моќ.

Пред таа да може да каже нешто друго, господинот Газман ја отвори вратата од својата канцеларија.

„Ајде, деца“, рече тој, и внатре влегоа две момчиња и едно девојче.

Ниедно од нив не погледна во мене или во мама: тие стоеја покрај вратата гледајќи директно во господинот Газман како животите да им зависеа од тоа.

„Многу ви благодарам што дојдовте, дечки - особено со оглед на тоа што училишната настава започнува дури следниот месец!“ рече господинот Газман. „Убаво ли си поминавте летово?“

Сите кимнаа со главите, но никој не кажа ништо.

„Одлично, одлично“, рече господин Газман. „Па дечки, сакав да го запознаете Август, кој оваа година ќе биде наш нов ученик. Август, овие деца учат овде во Бичер уште од градинка, иако, се разбира, досега учеа во зградата за паралелки од прво до четврто одделение, но запознаени се со сите детали од програмата за паралелки од петто до осмо. И со оглед на тоа што сите ќе учите во исто одделение, сметав дека би било добро малку да се запознаете едни со други пред да започне училишната година. Важи? Па, деца, ова е Август. Август, ова е Џек Вил“.

Џек Вил погледна во мене и ја подаде раката. Кога се ракувавме, тој се насмеа со пола уста и рече: „Еј“, а потоа брзо ја спушти главата надолу.

„Ова е Јулијан“, рече господин Газман.

„Еј“, рече Јулијан и го направи истото што и Џек Вил: ја подаде раката, се присили да се насмевне и брзо погледна надолу.

„И Шарлот“, рече господин Газман.

Шарлот ја имаше најрусата коса што некогаш сум ја видел. Таа не ја испружи раката да се ракуваме, но кратко ми мавна и се насмеа. „Здраво, Август. Мило ми е“, рече таа.

„Здраво“, реков, погледнувајќи надолу. Таа носеше светли зелени гумени сандали.

„Па, дечки“, рече господин Газман спојувајќи ги дланките, „помислив да го однесете Август на една мала обиколка низ училиштето. Можеби би можеле да почнете од третиот кат? Таму ќе биде вашата класна училница: класна училница 301. Така мислам. Госпоѓо Ци, таа ли...“

„Класна училница 301!“ извика госпоѓата Гарсија од другата просторија.

„Класна училница 301“. Господинот Газман кимна. „А потоа можете да му ги покажете на Август научните лаборатории и училницата со компјутери. Потоа симнете се во библиотеката и во холот за приредби на вториот кат. Однесете го и во мензата, се разбира“.

„А дали да го однесеме и во просторијата за музички изведби?“ праша Јулијан.

„Одлична идеја, да“, рече господинот Газман. „Август, свириш ли ти на некој инструмент?“

„Не“, реков. Тоа не ми беше омилена тема со оглед на фактот дека јас всушност немам уши. Добро, имам, но тие не изгледаат баш како нормални уши.

„Па нема врска, можеби и без тоа ќе сакаш да ја видиш музичката просторија“, рече господинот Газман. „Имаме многу убав избор на ударни инструменти“.

„Август, ти едно време сакаше да научиш да свириш на тапани“, рече мајка ми обидувајќи се да ме натера да ја погледнам. Но моите очи беа покриени со шишките додека зјапав надолу во едно парче стара мастика за цвакање залепена на долниот дел од бирото на господин Газман.

„Супер! Добро тогаш, па дечки, можете да тргнете!“ рече господин Газман. „Само гледајте да се вратите за...“ Тој погледна во мајка ми, „Половина час, добро?“

Мислам дека мама кимна.

„Август, ти одговара ли така?“ ме праша тој.

Не одговорив.

„Одговара ли така, Август?“ повтори мајка ми. Тогаш погледнав во неа.

Р.Џ. Паласио

Сакав таа да види колку ѝ бев лут. Но кога го погледнав нејзиното лице успеав само да кимнам. Таа изгледаше поуплашено и од мене.

Другите деца тргнаа да излегуваат низ вратата, па ги следев.

„Се гледаме набрзо“, рече мајка ми со глас попискав од обично. Не одговорив на тоа.